

AKTUALITĀTES SIEVIEŠU UN VĪRIEŠU VIENLĪDZĪGU IESPĒJU UN TIESĪBU VEICINĀŠANĀ

Maijs, 2021

LATVIJĀ

- ✍ 2021. gada 11.–14. maijā ANO (Apvienoto Nāciju organizācija) Vispārējā periodiskā pārskata darba grupas 38. sesijā tika izskatīts un pieņemts [Latvijas nacionālais ziņojums](#) par cilvēktiesību situāciju valstī par laika periodu kopš 2016. gada. Īpaši tika izcelts progress, nodrošinot dzimumu līdztiesību, mazākumtautību integrāciju, kā arī sabiedrības līdzdalības veicināšanu.
- ✍ Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 laikā no 10.-16. maijam [rīkoja akciju “Es audzinu viens!”](#). Akcijas laikā ikviens vecāks, aizbildnis, adoptētājs, kā arī audžuvecāks, kas ikdienā viens nodrošina bērnu aprūpi un saskaras ar dažādām grūtībām, varēja saņemt psiholoģisku palīdzību jautājumos, kas skar bērnus.
- ✍ [IKEA uzsāk sociālo iniciatīvu](#) pret vardarbību ģimenē. Iniciatīvas “Pamani vardarbību” mērķis ir pievērst uzmanību vardarbībai ģimenē kā visas sabiedrības problēmai un uzlabot informētību par dažādām vardarbības izpausmēm. Lai to panāktu, medijos vairāku mēnešu garumā tiks īstenota izglītojoša kampaņa. Sadarbībā ar speciālistiem ir izveidots īpašs tests – kā aicinājums būt modriem, paraudzīties uz sevi un saviem apkārtējiem un neatstāt neievērotas vardarbības pazīmes.
- ✍ Ir publicēts Valsts pētījumu programmas “COVID-19 seku mazināšana”, projekta: “Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē” ietvaros veiktais [pētījums](#) par “Dažādu sociāli demogrāfisko grupu darba un privātās dzīves saskaņošanas iespējām COVID-19 izplatības mazināšanai noteikto ierobežojumu periodā”.
- ✍ Centrālā statistikas pārvalde ir publicējusi jaunākos datus par nodarbinātību Latvijā. 2021. gada 1. ceturksnī [Latvijā bija nodarbināti](#) 853,2 tūkstoši jeb 61,6 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 74 gadiem. Vīriešu nodarbinātības līmenis bija par 7,2 % augstāks nekā sieviešu (attiecīgi - 65,4% un 58,2%). Kopējais [bezdarba līmenis](#) salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni ir palielinājies par 0,2 procentpunktiem, savukārt, analizējot datus dzimumu griezumā, tendence iezīmējas līdzīga – gan sieviešu, gan vīriešu bezdarba līmenis salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, ir palielinājies.

- ☞ Centrālā statistikas pārvalde veic iedzīvotāju aptauju par ienākumiem un dzīves apstākļiem (EU-SILC). Aptaujas ietvaros tiek iegūta informācija arī par Covid-19 krīzes ietekmi uz iedzīvotāju garīgo veselību, ienākumiem, iespējām strādāt un mācīties attālināti. Kā liecina aptaujas rezultāti, sievietes vairāk nekā vīrieši pakļauti Covid-19 krīzes ietekmei – 55,1 % sieviešu un 49,5 % vīriešu apgalvojuši, ka pēdējo 12 mēnešu laikā izjuta negatīvo ietekmi uz savu garīgo veselību.
- ☞ Lai veicinātu sabiedrības izpratni par dzimumu līdztiesības jautājumiem vēsturiskā aspektā un mūsdienās, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Nozaru literatūras centrs (NLC) maijā organizēja pasākumu "Dzimumu līdztiesība laikmeta griežos", kurā bija iespēja apskatīt virtuālās krājuma izlases, kā arī noklausīties Satversmes tiesas priekšsēdētājas prof., *Dr.iur.* Sanitas Osipovas priekšlasījumu "Dzimumu līdztiesība: problēma vai risinājums".
- ☞ 23.maijā pirmo reizi Rīgā notika pasaules mēroga motociklistu "Izsmalcināto džentelmeņu brauciens 2021". Akcijas mērķis ir piesaistīt līdzekļus, veicināt izpratni par prostatas vēža pētījumiem un vīriešu garīgās veselības programmām "Movember Foundation".

AKTUĀLI

- ✓ Sākot **ar 10.jūniju** Biedrība "Tēvi" iniciatīvas *#GlobalGuyTalk* Latvija ietvaros aicina - vīrus, tēvus, brāļus, dēlus uz sarunu vakariem par tēmām, kas bieži paliek neizrunātas, daloties pieredzē par visu – sākot no mīlestības un seksualitātes līdz pašcieņai un ievainojamībai.
- ✓ Ārlietu ministrija izsludina granta projektu konkursu "Atbalsts attīstības sadarbības projektiem Latvijas Republikas noteiktajās saņēmējvalstīs" projektiem Eiropas Savienības Austrumu partnerības valstu un Centrālāzijas reģiona valstu atbalstam. Projektu pieteikumi jāiesniedz līdz š.g. **13. jūnija plkst. 23.59**.
- ✓ Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls **15. jūnijā** organizē konferenci "Dzimumu līdztiesība augstākajā izglītībā".

EIROPĀ

- ☞ 2021.gada 11.maijā apritēja 10 gadi kopš tika parakstīta Eiropas Padomes Konvencijas par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu. Par godu šim notikumam Eiropas Padome sadarbībā ar Eiropas Padomes prezidējošo valsti Vāciju organizēja konferenci.

- ↪ Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts ir publicējis aktuālākos datus par sieviešu un vīriešu pārstāvniecību lēmumu pieņemšanas pozīcijās finanšu, vides un klimata jomās, medijos, politikā, tiesu sistēmā, pētniecībā.
- ↪ Eurofound publicējis apsekojuma rezultātus par koronavīrusa pandēmijas ekonomisko un sociālo ietekmi. 2020. gada aprīlī Eurofound uzsāka plaša mēroga tiešsaistes apsekojumu visā Eiropas Savienībā - "Dzīve, darbs un COVID 19". Pētījuma mērķis bija izpētīt ietekmi uz labklājību, veselību un drošību, darbu un teledarbu, darba un privātās dzīves līdzsvaru un finansiālo situāciju.
- ↪ Eiropas Revīzijas palāta ir veikusi izvērtējumu vai ES budžeta plānošanā, sākot no 2014. gada, ir integrēts dzimumu līdztiesības aspekts.
- ↪ ANO Eiropas Ekonomiskā komisija sniedzot atbalstu Serbijas Vides aizsardzības ministrijai, ir izstrādājusi metodisko materiālu dzimumu līdztiesības integrētās pieejas īstenošanai vides aizsardzības jomā.

AKTUĀLI

- ✓ Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību birojs aicina jaunietales un jauniešus vecumā līdz 35 gadiem pieteikties mācībām par dzimumu līdztiesību un politiku, lai veicinātu pilsoniskās sabiedrības un sieviešu tiesību aizstāvības organizāciju pieredzes apmaiņu un kapacitātes celšanu.
- ✓ **10.-11. jūnijā** notiks tiešsaistes konference "Uz dzimumu balstīta naida runa, draudi un aizskaršana internetā". Konference tiek īstenota ar Ziemeļvalstu Ministru Padomes atbalstu.